

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE

Smernice za varovanje zdravja, repatriacijo in ureditev potovanj za pomorščake, potnike in druge osebe na ladjah

(2020/C 119/01)

Povzetek

- Pandemija COVID-19 ima daljnosežne posledice za pomorski promet in osebe na ladjah. V smernicah glede ukrepov za upravljanje meja za zaščito zdravja in zagotovitev razpoložljivosti blaga in bistvenih storitev ⁽¹⁾ je navedeno, da bi morale države članice državljanom EU in državljanom tretjih držav s stalnim **prebivališčem** v EU olajšati tranzit za vrnitev v domovino. Delavcem, ki opravljajo bistvene funkcije ⁽²⁾, bi morala biti ne glede na njihovo državljanstvo omogočena tranzit in potovanje, da se zagotovi nemoteno izvajanje dejavnosti.
- Osebam na ladjah bi moralo biti omogočeno, da opravljajo bistvena potovanja. Državljeni EU, ki so obtičali v državah članicah, ki niso države članice njihovega državljanstva ali prebivališča, v tretjih državah ali na odprtem morju, bi morali imeti možnost, da se vrnejo domov, če jim to dovoljuje njihovo zdravstveno stanje ⁽³⁾. Ureditev vrnitve oseb na krovu je v prvi vrsti odgovornost upravljalcev ladij za križarjenje in lastnikov ladij, ne glede na to, ali izkrcanje poteka v EU ali zunaj nje.
- Številni pomorščaki na tovornih plovilih, ki plujejo v evropskih vodah, so državljani tretjih držav. Ne glede na njihovo državljanstvo bi morali imeti možnost potovati v pristanišča, kjer se morajo vkrcati, ter se izkrcati in vrniti domov, kar bi tudi pomagalo zagotoviti operativnost sektorja na srednji in dolgi rok, kot je bilo potrjeno v sporočilu o izvajanju zelenih vozniških pasov ⁽⁴⁾. Le z omogočanjem izmenjav posadk bo pomorski promet lahko še naprej deloval nemoteno ter ščitil notranji trg z dobavljanjem blaga po vsej EU in omogočanjem izvoza in uvoza tovarov iz pristanišč EU oziroma vanje. Zato bi morale države članice določiti pristanišča, v katerih se omogočijo izmenjave posadk.
- Na ladjah, ki po celem svetu plujejo v interesu EU, dela približno 600 000 pomorščakov vseh narodnosti. Mednarodna pomorska organizacija priporoča, da bi morale biti izmenjave posadk omogočene po vsem svetu ⁽⁵⁾. Za zagotovitev neprekinjenosti in varnosti pomorskega prometa Komisija sprejema ukrepe za olajšanje in usklajevanje prizadevanj držav članic, da bi omogočile izmenjavo posadk v njihovih pristaniščih.

⁽¹⁾ Smernice glede ukrepov za upravljanje meja za zaščito zdravja in zagotovitev razpoložljivosti blaga in bistvenih storitev, C(2020) 1753 final, UL C 86 I, 16.3.2020, str. 1.

⁽²⁾ Te med drugim vključujejo pomorščake, osebje za pomorski prevoz in ribiče.

⁽³⁾ Osebe na krovu bi morale imeti možnost odpotovati, če nimajo simptomov, niso bile posebej izpostavljene tveganju okužbe in se zanje ne šteje, da pomenijo tveganje za javno zdravje.

⁽⁴⁾ Sporočilo Komisije o izvajanju zelenih vozniških pasov iz Smernic glede ukrepov za upravljanje meja za zaščito zdravja in zagotovitev razpoložljivosti blaga in bistvenih storitev, C(2020) 1897 final, UL C 96 I, 24.3.2020, str. 1.

⁽⁵⁾ Okrožnica IMO št. 4204/Dod. 6 z dne 27. marca 2020.

I. Splošne smernice

1. Neprekinjene storitve pomorskega prometa so za EU ključnega strateškega pomena, saj se 75 % blaga, ki prispe v EU in iz nje izstopi, ter 30 % blaga, ki je v obtoku na notranjem trgu, prevaža po morju. Omejevalni ukrepi, sprejeti za boj proti pandemiji COVID-19, bi morali čim manj vplivati na prosti pretok blaga, da se ohrani gospodarska dejavnost. Omejitve ne bi smele povzročiti resnih motenj v dobavnih verigah, bistvenih storitvah in gospodarstvih držav članic ali EU kot celote.
2. V skladu s *sporočilom o izvajanju zelenih vozniških pasov* bi moral biti pomorščakom omogočen prehod čez meje in tranzit, da lahko prevzamejo svoje obveznosti na krovu tovornih ladij in se vrnejo domov, ko se jim pogodba izteče. Če država članica opravlja zdravstvene preglede, ti ne bi smeli povzročiti znatnih zamud pri vkrcavanju ali repatriaciji pomorščakov.
3. V pristaniščih EU bi bilo treba sprejeti ukrepe za zaščito osebja za pomorski prevoz in pristaniških delavcev ter pomorščakov in drugih oseb na krovu, ko se vkrcavajo in izkrcavajo ⁽⁶⁾. Za zagotovitev njihovega zdravja in varnosti bi bilo treba v skladu s pravom EU o zdravju in varnosti pri delu oceniti vsa tveganja ter sprejeti ustrezne preventivne in zaščitne ukrepe ⁽⁷⁾. Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu je objavila posebne informacije o varnosti in zdravju delavcev glede zaščite pred izpostavljenostjo COVID-19 ⁽⁸⁾. Upoštevat bi bilo treba tudi *navete za upravljalce ladij za pripravljenost in odziv na izbruh virusa COVID-19* ⁽⁹⁾ iz skupnega ukrepa EU Healthy Gateways. Če se ugotovi, da bi oseba na krovu potencialno lahko ogrožala javno zdravje, bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe za preprečitev prenosa, hkrati pa zagotoviti hiter dostop do ustrezne zdravstvene oskrbe, ne glede na državljanstvo osebe. Zdravstveno varstvo bi bilo treba ponuditi tudi tistim, ki so bili v stiku z zadevno osebo. Člani posadke, pri katerih obstaja sum okužbe, bi morali, če je to mogoče, v samoizolacijo in se čim prej izkrcati, da se opravi testiranje. Morali bi nositi zaščitno masko in se na krovu in med izkrcanjem izogibati kakršnim koli dodatnim stikom z drugimi osebami, ki ne nosijo osebne zaščitne opreme.
4. Države članice bi se morale pri izvajanju ukrepov iz teh smernic posvetovati s predstavniki združenji delavcev in delodajalcev v ladijskem in pristaniškem sektorju.

II. Repatriacija oseb na potniških ladjah za križarjenje in vseh drugih plovilih

Priporočila za potniške ladje za križarjenje

5. V odziv na pandemijo COVID-19 so upravljalci ladij za križarjenje začasno prenehali opravljati svoje dejavnosti. Ustavitev dejavnosti naj bi prispevala k omejitvi novih prenosov na plovilih za križarjenje. Za urejanje vrnitve potnikov in članov posadke potniških ladij za križarjenje, ki so namenjene v razpremo, so v prvi vrsti odgovorni upravljalci ladij za križarjenje ⁽¹⁰⁾. To lahko vključuje repatriacijo iz pristanišč izven EU in zlasti organizacijo morebitnih čarterskih poletov ali drugih načinov prevoza.

⁽⁶⁾ Osebe za pomorski prevoz vključuje osebe, ki dela na domačih in mednarodnih trgovskih plovilih, trgovskih ladjah, plovilih za vleko in poglabljanje dna, plovilih za oskrbo z nafto in plinom ter oskrbo na morju, podpornih in reševalnih plovilih, ki so dejavna v sektorju oskrbe z energijo, ter operativno, varnostno in tehnično osebe, ki na kopnem opravlja podporne dejavnosti za ladje in pomorske operacije.

⁽⁷⁾ Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu, UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

⁽⁸⁾ COVID-19: navodila za ukrepe na delovnem mestu; <https://osha.europa.eu/en/highlights/covid-19-guidance-workplace>.

⁽⁹⁾ https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_MARITIME_20_2_2020_FINAL.pdf?ver=2020-02-21-123842-480.

⁽¹⁰⁾ Križarjenje običajno ustreza opredelitvi „turističnega paketa“ in zato spada na področje uporabe Direktive (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih. Navedena direktiva določa obveznosti organizatorja, vključno z zagotavljanjem pomoči potnikom v težavah. Organizator križarjenja potnike prepelje do pristanišča izkrcanja, določenega v pogodbi o paketnem potovanju. Če je prevoz (npr. let) potnika do pristanišča vkrcanja/izkrcanja oziroma iz tega pristanišča vključen v paket, organizator poskrbi za repatriacijo potnikov do izhodiščnega kraja. Organizatorji paketnih potovanj morajo skleniti varstvo v primeru insolventnosti, ki krije repatriacijo potnikov, če je prevoz potnikov vključen v pogodbo o paketnem potovanju.

6. Za ladje, ki plujejo pod zastavo države članice EU, mora država zastave potnikom in posadki omogočiti, da se izkrcajo v enem od svojih pristanišč. Države članice bi morale upravljavcem ladij za križarjenje pomagati urediti vse potrebno za repatriacijo in dostop do ustrezne zdravstvene oskrbe.
7. Če država zastave ne more sprejeti ladje, bi morala upravljavcu potniške ladje za križarjenje ponuditi pomoč, da se dogovori o ustreznih ureditvah z drugimi državami članicami EU ali tretjimi državami. Ureditve bi morale čim bolj skrajšati čas, ko plovilo ostane na morju, hkrati pa zagotoviti dobro medicinsko infrastrukturo in prometne povezave za repatriacijo. Takšne ureditve bi morale vključevati omogočanje pristajanja plovila, izkrcanja potnikov, zdravstvenih pregledov in zdravljenja. Prav tako bi morale zajemati repatriacijo potnikov in članov posadke iz pristanišča druge države članice EU ali tretje države. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti potrebam ranljivih potnikov.
8. Če ladja pluje pod zastavo tretje države, bi jo morale države članice sprejeti iz humanitarnih razlogov. V takih primerih se jim priporoča, da pred pristankom od upravljavca ladje za križarjenje zahtevajo sklenitev ustreznih finančnih in logističnih ureditev (npr. potrebna osebna zaščitna oprema, objekti za karanteno, najem avtobusov, čarterski leti). Če se ugotovi, da takih ureditev ni, bi bilo treba razmisliti o varnem in hitrem izkrcanju oseb na krovu in olajšanju njihovega tranzita do doma.
9. Če so na krovu osebe, okužene s COVID-19, bi morala država pristanišča postanka razmisliti o izkrcanju tam, kjer so v okolici stalne ali začasne bolnišnice z zadostno zmogljivostjo za zagotavljanje ustrezne zdravstvene oskrbe. Ko se neokuženi ali asimptomatski potniki in člani posadke izkrcajo, jih je treba odpeljati v karantenske objekte, če je to potrebno za nadaljnje zdravstvene preglede, ali pa se jim omogoči takojšnja repatriacija.
10. Da se omogoči izkrcanje državljanov tretjih držav iz humanitarnih razlogov in olajša njihova repatriacija, bi jim morale države članice na meji odobriti potrebne vizume, če gre za državljane tretjih držav z vizumskimi obveznostmi, ki zaradi nujnosti ne morejo vnaprej zaprositi za vizum.
11. Če morajo ladje za križarjenje, na katerih so državljani EU, pristati v tretjih državah, lahko države članice kot zadnjo možnost aktivirajo mehanizem Unije na področju civilne zaščite, na primer če niso na voljo komercialni leti. Ob izpolnjevanju pogojev lahko Komisija, Evropska služba za zunanje delovanje in delegacija EU v tretji državi zagotovijo pomoč pri repatriaciji.

Priporočila za vsa plovila glede tranzita in izkrcanja potnikov in članov posadke

12. Kar zadeva tranzit potnikov in članov posadke, bi morale države članice upoštevati *navodila o izvajanju sporočila o začasnih omejitvi nenujnih potovanj v EU, o poenostavitvi tranzitne ureditve za repatriacijo državljanov EU in o učinkih na vizumsko politiko* ⁽¹¹⁾.
13. Države članice morajo zlasti olajšati tranzit državljanov EU in državljanov tretjih držav, ki imajo dovoljenje za prebivanje ali vizum za dolgoročno bivanje in se vračajo v državo članico državljanstva ali prebivališča ⁽¹²⁾. Države članice bi morale uporabljati *sporočilo Komisije o smernicah za uresničevanje prostega gibanja delavcev med izbruhom COVID-19* ⁽¹³⁾.

⁽¹¹⁾ Sporočilo Komisije COVID-19 – Navodila o izvajanju začasne omejitve nenujnih potovanj v Evropsko unijo, o poenostavitvi tranzitne ureditve za repatriacijo državljanov EU in o učinkih na vizumsko politiko, C (2020) 2050 final, UL C 102 I, 30.3.2020, str. 3.

⁽¹²⁾ Prav tam.

⁽¹³⁾ Sporočilo Komisije Smernice za uresničevanje prostega gibanja delavcev med izbruhom COVID-19; C/2020/2051; UL C 102 I, 30.3.2020, str. 12.

14. V ta namen bi morale države članice določiti ustrezna pristanišča, ki jih je mogoče povezati s tranzitnimi koridorji za varen prehod, vzpostavljenimi v skladu s *sporočilom o izvajanju zelenih voznih pasov* ⁽¹⁴⁾.
15. To velja tudi, kadar se take osebe izkrcajo z ladij za križarjenje in drugih plovil v pristaniščih EU, in se želijo vrniti v svojo državo članico državljanstva ali prebivališča. Upravljalci potniških ladij za križarjenje ali lastniki ladij bi morali usklajevati tranzit večjega števila oseb z nacionalnimi organi države članice, v kateri se nahaja pristanišče, ter lokalnimi konzularnimi organi držav državljanstva ali prebivališča.
16. V ta namen bi morali upravljalci ladij za križarjenje in lastniki ladij ugotoviti namembni kraj oseb, ki se nameravajo izkrcati. Te podatke bi morali skupaj s predvidenim načinom nadaljnega tranzita sporočiti organom iz prejšnjega odstavka.
17. Če je zaradi daljšega obdobja na krovu potekla veljavnost potnih listin, bi morale države članice v skladu z Direktivo 2004/38/ES ⁽¹⁵⁾ državljanom EU in njihovim družinskim članom, ki jim je potekel potni list in/ali vizum, omogočiti vstop na svoje ozemlje.
18. Če trenutne težave onemogočajo takojšnjo repatriacijo državljanov tretjih držav zaradi omejitev, ki jih je uvedla država državljanstva, bi se morali upravljalci ladij za križarjenje ali lastniki ladij v skladu s svojimi obveznostmi z državo pristanišča postanka dogovoriti o ureditvah za zagotovitev varnega bivanja zadevnih oseb. To bi moralo vključevati dostop do ustrezne zdravstvene oskrbe in nastanitve, za katero je lahko navedena država upravičena zahtevati nadomestilo od upravljavca ladje ⁽¹⁶⁾.
19. Pri repatriaciji oseb, ki bi lahko bile okužene s COVID-19, bi morale države članice upoštevati *nasvete za zdravstvene organe in upravljalce ladij, ki so se odločili prekiniti plovbo, in za dolgoročno zasidranje ladij v pristaniščih držav članic EU/EGP v času pandemije COVID-19* ⁽¹⁷⁾.
20. Kar zadeva repatriacijo državljanov EU v pristaniščih tretjih držav, bi moral upravljevalec ali lastnik ladje za križarjenje konzularne organe držav članic, ki so zastopane v tretji državi, in delegacijo EU, če je na voljo, obvestiti o predvidenemu načinu repatriacije v EU. Organi držav članic lahko informacije o določanju položaja plovil za križarjenje, ki so namenja v Evropo, pridobijo v sistemu Unije za izmenjavo pomorskih informacij ⁽¹⁸⁾, ki ga gosti Evropska agencija za pomorsko varnost.

Priporočila glede drugih plovil, ki so namenjena v razpremo

21. Za repatriacijo pomorščakov, katerih plovila so namenjena v razpremo, je v prvi vrsti odgovoren lastnik plovila ⁽¹⁹⁾. Država zastave bi morala olajšati repatriacijo pomorščakov s takšnih ladij, zlasti če niso na voljo prometne povezave z državo članico pomorščaka ali tretjo državo. Če ima član posadke akutno bolezen, ki zahteva zdravniško oskrbo, oziroma sum okužbe ali potrjeno okužbo s COVID-19, bi bilo treba sprejeti ukrepe, ki so podrobno opisani v odstavkih 4, 19 in 28.

⁽¹⁴⁾ V C(2020) 1897 final, UL C 96 I, 24.3.2020, so države članice pozvane, naj vse ustrezne notranje mejne prehode v vseevropskem prometnem omrežju TEN-T in po potrebi morebitne dodatne mejne prehode nemudoma razglasijo za mejne prehode z „zelenimi voznimi pasovi“ – za kopenski, pomorski in zračni promet.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽¹⁶⁾ Za pomorščake se uporabljajo določbe Konvencije o delu v pomorstvu (2006).

⁽¹⁷⁾ Glej: https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_Stationed_ships_18_3_2020_F.pdf?ver=2020-03-20-183254-500.

⁽¹⁸⁾ SafeSeaNet, <http://www.emsa.europa.eu/ssn-main.html>.

⁽¹⁹⁾ Glej zlasti standarda A2.1 in A2.5.1 iz Priloge k Direktivi 2009/13/ES ter s tem povezane določbe Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006.

III. Izmenjava posadk

22. Da bi ohranili izvajanje pomorskih storitev, bi morale države članice v svojih pristaniščih dovoliti izmenjavo posadk.
23. Pomorščaki bi morali biti kot ključno osebje izvzeti iz omejitev potovanja, če so na poti v pristanišče, v katerem bodo nastopili službo ⁽²⁰⁾. To je v skladu s *sporočilom Komisije o začasni omejitvi nenujnih potovanj v EU* ⁽²¹⁾. Države članice bi glede tega morale uporabljati ukrepe, opisane v *Smernicah za uresničevanje prostega gibanja delavcev med izbruhom COVID-19* ⁽²²⁾.
24. Tudi v primerih, ko je izmenjava posadk dovoljena, je postalo potovanje pomorščakov v državo, v kateri naj bi se vkrcali na plovila, težavno, saj so prometne povezave zdaj zelo omejene. Razmisliti bi bilo treba o namenskih potovalnih ureditvah, da se pomorščakom olajša potovanje v morska pristanišča in iz njih, kot je določeno v *Sporočilu o izvajanju zelenih voznih pasov*.
25. Pomorščakom, ki so državljani tretjih držav z vizumsko obveznostjo in ki zaradi nujnosti ne morejo zaprositi za vizum, je treba vizum izdati na meji.
26. Večina držav članic je sprejela ukrepe, ki pod določenimi pogoji omogočajo podaljšanje pogodb o zaposlitvi pomorščakov ⁽²³⁾. Ti pogoji so izpolnjeni, če gre za repatriacijo ali izmenjavo posadk. Države članice omogočajo tudi podaljšanje veljavnosti poteklih dokumentov o skladnosti dela v pomorstvu. Države članice, ki izdajajo in potrjujejo osnovna spričevala, prav tako začasno podaljšujejo njihovo veljavnost do konca obdobja izrednih razmer. Mednarodna pomorska organizacija (IMO) ⁽²⁴⁾ in Mednarodna organizacija dela ⁽²⁵⁾ sta izdali smernice o podaljševanju spričeval in pogodb o zaposlitvi pomorščakov ⁽²⁶⁾.
27. Podaljšanje običajne 11-mesečne veljavnosti pogodb o zaposlitvi pomorščakov lahko povzroči povečano utrujenost ter škoduje duševnemu zdravju pomorščakov in pomorski varnosti. Zato se pogodbe o zaposlitvi ne bi smele podaljševati za daljši čas, kot je potrebno. Pomorščakom bi moralo biti omogočeno, da po potrebi ostanejo na krovu razumno obdobje po svojih načrtovanih poteh ⁽²⁷⁾. V primeru poteka veljavnosti potnega lista pomorščaka, ki nima dostopa do konzularnih storitev, bi bilo treba odsvetovati podaljšanje veljavnosti pogodbe o zaposlitvi in olajšati njegovo repatriacijo. Če repatriacija ni mogoča, bi morala upravljavec ladje in država zastave ob soglasju pomorščaka sprejeti ukrepe za podaljšanje njegove pogodbe o zaposlitvi in določiti ureditve, ki zagotavljajo repatriacijo ob prvi priložnosti.
28. Za zmanjšanje tveganja prenosa COVID-19 bi morali lastniki ladij ob nastopu službe nove posadke na krovu vzpostaviti ustrezne varnostne postopke. V skladu s pravom EU je treba oceniti vsa tveganja ter sprejeti ustrezne preventivne in zaščitne ukrepe ⁽²⁸⁾. Zdravstvene preglede pomorščakov bi bilo sicer treba opraviti, vendar pa to ne bi smelo povzročiti nepotrebne zamude pri prevzemu njihovih dolžnosti na krovu. Upoštevati bi bilo treba informacije Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu in nasvete konzorcija za skupne ukrepe „EU Healthy Gateways“, navedene v odstavku 3.

⁽²⁰⁾ Smernice o ukrepih za upravljanje meja za namene varovanja zdravja in zagotavljanja razpoložljivosti blaga in osnovnih storitev, C(2020) 1753 final, UL C 86 I, 16.3.2020, str. 1.

⁽²¹⁾ COM(2020) 115 final, Sporočilo o COVID-19: Začasna omejitev nenujnih potovanj v EU.

⁽²²⁾ Sporočilo Komisije: Smernice za uresničevanje prostega gibanja delavcev med izbruhom COVID-19, C/2020/2051; UL C 102 I, 30.3.2020, str. 12.

⁽²³⁾ Vsak pomorščak, ki je zaposlen na plovilu, za katerega se uporabljajo predpisi za trgovsko mornarico (Konvencija o delu v pomorstvu, Minimalne zahteve za delo pomorščakov na ladji itd.) iz leta 2014, mora imeti pravno izvršljivo pogodbo o zaposlitvi pomorščaka.

⁽²⁴⁾ Okrožnica IMO št. 4204/Dod. 5 z dne 17. marca 2020.

⁽²⁵⁾ Izjava uradnikov Posebnega tristranskega odbora o koronavirusni bolezni (COVID-19) z dne 31. marca 2020.

⁽²⁶⁾ Naveden je tudi sklic na obvestilo služb Komisije o zahtevah prava Unije glede spričeval, ki jih ureja pravo Unije, in natančnejše glede zahtev, ki povzročajo težave zaradi ukrepov, sprejetih v okviru krize zaradi COVID-19, https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/2020-04-06-issue_of_expiry_of_licences_and_certificates.pdf. Seznam navedenih spričeval bo posodobljen glede spričeval pomorščakov.

⁽²⁷⁾ Uporabljajo se določbe Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006.

⁽²⁸⁾ Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu, UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

29. V skladu z nasveti iz odstavka 3 bi morale biti testiranje pred vkrcanjem osnovna možnost za zagotovitev, da lahko pomorščaki, ki so izpostavljeni tveganju okužbe s COVID-19 ⁽²⁹⁾, začnejo opravljati svoje naloge. Kadar testiranje ni na voljo zaradi omejenih zmogljivosti, bi bilo treba namesto tega izvajati meritve telesne temperature in preverjanje nedavnih respiratornih simptomov ali stikov z osebo, okuženo s COVID-19.

IV. Pristanišča, določena za izmenjavo posadk

30. V dogovoru s Komisijo bi morale države članice z medsebojnim usklajevanjem določiti več pristanišč v Uniji za hitro izmenjavo posadk. Ta pristanišča bi morala biti geografsko razpršena, tako da bi pokrivala vso Unijo, in povezana z delujočimi letališči in železniškimi postajami. Države članice bi morale predvideti možnost namenskih ali rednih letalskih in železniških prevozov za izmenjavo posadk, kar bi omogočilo hitro potovanje in repatriacijo pomorščakov.
31. V bližini teh določenih pristanišč bi morala biti na voljo nastanitve, kjer bi pomorščaki lahko čakali na prihod ladje, na katero bi se morali vkrcati, oziroma na svojo letalsko, železniško ali ladijsko povezavo, če odhod ni mogoč v istem dnevu. Ta nastanitev bi morala imeti ustrezne prostore, ki bi jim omogočali ustrezno zavetje. S tem bi bilo treba omogočiti 14-dnevno karanteno ⁽³⁰⁾ pred vkrcanjem in po njem, če to zahteva zadevna država članica in če testiranje ni na voljo.
32. Pristanišča bi morala imeti dostopne in ustrezne zdravstvene storitve, ki so na voljo pomorščakom ob vkrcanju in izkrcanju ter med karantenskim obdobjem. Opremljena bi morala biti tudi z dostopnimi storitvami socialnega varstva ⁽³¹⁾.
33. Zaradi mednarodne narave sektorja pomorskega prevoza težave v zvezi z izmenjavo posadk niso omejene na dejavnosti v Evropski uniji. Po vsem svetu vsak mesec poteče pogodba o zaposlitvi približno 100 000 pomorščakom. Praksa določanja pristanišč, v katerih se lahko posadke izmenjujejo varno in neovirano, se lahko potem prenese na tretje države in izvaja po vsem svetu.

V. Sanitarna priporočila in oskrba ladij

34. Pomorščaki bi morali imeti dostop do ustrezne zdravstvene oskrbe, ki je čim bolj primerljiva z zdravstveno oskrbo, ki je na voljo delavcem na kopnem. Zagotoviti jim je treba takojšen dostop do zdravil, informacij in zdravljenja za vsako zdravstveno stanje, v katerem jih potrebujejo ⁽³²⁾.
35. Za zaščito vseh oseb pred tveganjem prenosa COVID-19 bi bilo treba stike med posadko in pristaniškimi delavci, vključno s piloti, zmanjšati na absolutni minimum ⁽³³⁾. Pri vseh potrebnih stikih je treba nositi osebno zaščitno opremo in izvajati ukrepe omejevanja socialnih stikov. Dokler so vsi člani posadke zdravi, je tveganje na krovu ladje manjše kot na kopnem. Zato bi bilo treba ob upoštevanju splošnega dobrega počutja članov posadke v sedanjih razmerah skrbno preučiti odobritve izhoda na kopno ⁽³⁴⁾. Za posadke z ladij, na katerih so vsi člani posadke zdravi in je od njihovega zadnjega postanka v pristanišču minilo več kot štirinajst dni, se ob izkrcanju zaradi repatriacije ne bi smela zahtevati karantena.

⁽²⁹⁾ Opredelitev primera in evropski nadzor COVID-19: <https://www.ecdc.europa.eu/en/case-definition-and-european-surveillance-human-infection-novel-coronavirus-2019-ncov>.

⁽³⁰⁾ Priporočeno obdobje karantene se lahko spremeni, ko bo na voljo več informacij o COVID-19. Upoštevati bi bilo treba obdobja, ki jih priporočajo Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni ter zdravstveni organi držav članic.

⁽³¹⁾ Uporabljajo se določbe Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006.

⁽³²⁾ Uporabljajo se določbe Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006.

⁽³³⁾ Primeri vključujejo vzpostavitev namenskih ekip za dejavnosti v pristaniščih, npr. pilotažo, privezovanje, nadzor terminalov, razkuževanje po vsaki izmeni, prednostno izmenjavo dokumentov prek elektronskih naprav itd.

⁽³⁴⁾ Izhod na kopno ureja Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES, UL L 124, 20.5.2009, str. 30.

36. Države članice bi morale zagotoviti, da poveljnik ladje ob vsakem sumu okužbe članov posadke s COVID-19 čim prej poišče zdravniško pomoč ⁽³⁵⁾. To je pomembno za varnost posadke in potnikov ter javno zdravje v državi pristanišča (glej odstavek VII).
37. Če se ugotovi, da so na krovu plovila osebe s sumom okužbe ali potrjeno okužbo s COVID-19, bi morale naslednje pristanišče postanka ali po potrebi bližje pristanišče zagotoviti, da bo tako plovilo lahko sprejelo. Zadevno plovilo ne bi smelo biti preusmerjeno brez utemeljitve. Če zaradi prednostne obravnave različnih zdravstvenih profilov v regiji izbranega pristanišča ni mogoče zagotoviti ustrezne zdravstvene oskrbe prizadetih pomorščakov, mora ladjo sprejeti najbližje razpoložljivo pristanišče, ki lahko zagotovi potrebno oskrbo in zmogljivosti.
38. Za pomorščake s sumom okužbe in blagimi simptomi bi bilo treba opraviti testiranje v naslednjem pristanišču postanka, vsi člani posadke pa bi morali imeti dostop do ustrezne zdravstvene oskrbe. V okviru tega je treba zadevne osebe evakuirati in jim zagotoviti ustrezno zdravstveno oskrbo. Če obstaja sum, da je ena oseba na krovu okužena s COVID-19, bi morali vsi člani posadke na krovu ali na kopnem ⁽³⁶⁾ upoštevati 14-dnevno karanteno ⁽³⁷⁾. To bi bilo treba opustiti, če je izid testiranja člana posadke s sumom okužbe s COVID-19 negativen ali takrat, ko je test člana posadke v karanteni negativen.
39. Ladje so še naprej zakonsko zavezane imeti ladijske zaloge ⁽³⁸⁾, za zaščito posadke pred izpostavljenostjo COVID-19 pa je treba uporabljati osebno zaščitno opremo. Režim Unije za izvoz osebne zaščitne opreme tega ne ovira. Za dobavo takšne opreme za ladijske zaloge ni potrebno izvozno dovoljenje, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) 2020/402 ⁽³⁹⁾. Ta uredba se posebej nanaša na izvozni carinski postopek in ta carinski postopek se na podlagi carinskega zakonika Unije ⁽⁴⁰⁾ ne uporablja za ladijske zaloge.
40. Količino osebne zaščitne opreme na krovu je treba povečati, da se zagotovi zadostna zaloga za naslednje tri primere:
- stiki potrebnega števila članov s piloti;
 - stiki oseb na krovu z bolnim članom posadke;
 - izhod na kopno (čeprav je treba izhode na kopno čim bolj omejiti).
41. Upoštevati je treba minimalne varnostne in zdravstvene zahteve za izboljšano medicinsko oskrbo na krovu plovil ⁽⁴¹⁾. Zaloga zdravil na krovu bi morala biti v skladu s priporočili iz najnovejše različice *Mednarodnega medicinskega priročnika za ladje* Svetovne zdravstvene organizacije in Priloge C *Smernic za upravljavce ladij glede zdravstvenega varstva pomorščakov* ⁽⁴²⁾ Mednarodne pomorske organizacije.

⁽³⁵⁾ Konvencija o delu v pomorstvu v standardu A4.1 zahteva, da mora pristojni organ za vsako osebo na ladji po vnaprej urejenem sistemu zagotoviti, da ji je zdravniška pomoč po radijski ali satelitski zvezi z ladjami na morju, vključno s specialistično pomočjo, na voljo 24 ur na dan; zdravniška pomoč, vključno z nadaljnjim prenosom zdravniških sporočil po radijski ali satelitski zvezi med ladjo in svetovalci na obali, je brezplačno na voljo vsem ladjam, ne glede na zastavo, pod katero plujejo.

⁽³⁶⁾ Priporočila za karanteno, usklajena s Svetovno zdravstveno organizacijo, Napotki za karanteno posameznikov v zvezi z omejevanjem bolezni, ki jo povzroča koronavirus (COVID-19),časne smernice, 19. marec 2020.

⁽³⁷⁾ Priporočeno obdobje karantene se lahko spremeni, ko bo na voljo več informacij o COVID-19. Upoštevati bi bilo treba obdobja, ki jih priporočajo Evropski centri za preprečevanje in obvladovanje bolezni ter zdravstveni organi držav članic.

⁽³⁸⁾ Direktiva Sveta 92/29/EGS z dne 31. marca 1992 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za izboljšanje medicinske oskrbe na ladjah, UL L 113, 30.4.1992, str. 19.

⁽³⁹⁾ Izvedbena Uredba Komisije (EU) 2020/402 z dne 14. Marec 2020 o določitvi obvezne predložitve izvoznega dovoljenja pri izvozu nekaterih izdelkov, UL L 77 I, 15.3.2020, str. 1.

⁽⁴⁰⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije, UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

⁽⁴¹⁾ Direktiva Sveta 92/29/EGS z dne 31. marca 1992 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za izboljšanje medicinske oskrbe na ladjah, UL L 113, 30.4.1992, str. 19.

⁽⁴²⁾ Okrožnica IMO št. 4204/Dod. 4 z dne 5. marca 2020.

VII. Priporočilo za dodatno poročanje s posodobitvami o COVID-19 z ladij, ki se približujejo pristaniščem v EU

42. Pomorska zdravstvena izjava (MDH) se zahteva že v skladu s pravom EU ⁽⁴³⁾. Poveljnik ladje ali katera koli druga oseba, ki jo je upravljaivec ladje ustrezno pooblastil, jo sporoči pristojnemu organu, ki ga imenuje zadevna država članica. Poročanje bi moralo potekati prek nacionalnega enotnega okenca in pred prihodom v pristanišče v državi članici EU:
- vsaj 24 ur vnaprej ali
 - najkasneje takrat, ko ladja zapusti predhodno pristanišče, če je čas potovanja krajši kot 24 ur ali
 - takoj ko so te informacije na voljo, če pristanišče postanka ni znano ali je bilo spremenjeno med plovbo.
43. Pomorska zdravstvena izjava mora biti na voljo v nacionalnem enotnem okencu. Vsem pristojnim organom omogoča, da preverijo zdravstveno stanje oseb na plovilu pred njegovim vstopom v njihova pristanišča.
44. COVID-19 se zelo hitro širi in ima inkubacijsko dobo do 14 dni. Priporočljivo je, da države članice od kapitana ladje zahtevajo, da ustreznemu organu štiri ure pred predvidenim prihodom v pristanišče postanka sporoči naslednje informacije:
- skupno število oseb na krovu (tako posadke kot potnikov);
 - število oseb, okuženih s COVID-19;
 - število oseb, za katere se sumi, da so okužene s COVID-19 ⁽⁴⁴⁾.
- Te podatke je mogoče sporočiti po pomorski VHF radijski zvezi ali s posodobljeno pomorsko zdravstveno izjavo.
-

⁽⁴³⁾ Direktiva 2010/65/EU z dne 20. oktobra 2010 o formalnostih poročanja za ladje, ki priplujejo v pristanišča držav članic in/ali izplujejo iz njih, UL L 283, 29.10.2010, str. 1.

⁽⁴⁴⁾ Skladno z opredelitvijo Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni:
<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/covid-19-ecdc-updates-case-definition-eu-surveillance>